

ਐਸਪੀ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਜੀਸੀ ਮਿੱਤਲ ਜੇ. ਜੇ.

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ, - ਬਿਨੈਕਾਰ।

ਬਨਾਮ

ਮੈਸਰਜ਼ ਸਰਦਾਰ ਸਟੋਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1978 ਦਾ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ ਨੰ. 15

29 ਅਗਸਤ 1985

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XLII) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1964 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ— ਧਾਰਾ 271(1)(c) ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ—ਅਸੀਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਸ਼ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਐਂਟਰੀ ਨੂੰ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ 'ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਜੋੜੀ ਗਈ ਰਕਮ — ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਆਮਦਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ - ਜੁਰਮਾਨਾ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਿ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਰਕਮ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਕੀ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਝੂਠ ਹੈ - ਕਥਿਤ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ' ਆਪਣੇ ਆਪ ਕਿ ਰਕਮ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਕੀ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਠਾਇਆ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1964 ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਆਮਦਨ 80 ਪ੍ਰਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪਰ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ - (i) ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਕਮ ਸਹੀ ਆਮਦਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਆਮਦਨ ਹੈ; (ii) ਕਿ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ; ਜਾਂ (iii) ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਘੋਰ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਇਹ ਪੂਰਵ - ਸੰਕਲਪ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਖੰਡਨਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇ।

(ਪਰਾ ੪)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 271(1)(c) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਦੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ। ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਪਏ ਜ਼ਿੰਮੇ ਦੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇਕਸਾਰਤਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਸਫਲਤਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਘੋਰ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(ਪਰਾ ੫)

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 256(2) ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ

ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੈਂਚ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਉਪਜੇ ਹੋਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 14 ਜੁਲਾਈ 1976

ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ : 1971-72, RA ਨੰਬਰ 67(ASR)/1976-77 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 104/1976-1977 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

- (i) ਕੀ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 271(1) (ਸੀ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?
- (ii) ਕੀ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ?

ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਨ ਸੀਨੀਅਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਜੈ ਮਿੱਤਲ ਦੇ ਨਾਲ, ਪੈਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਐਸ.ਐਸ.ਗਰੇਵਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਭਗੀਰਥ ਦਾਸ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਿਸਪੌਂਡੈਂਟ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਨਿਰਣਾ

ਗੌਕਲ ਚੰਦ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.

(1) ਨੇ 25 ਜੁਲਾਈ, 1977 ਨੂੰ 1977 ਦੇ ਇਨਕਮ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 80 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 5 ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

- (i) ਕੀ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 271(1)(c) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?
- (ii) ਕੀ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ?

ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। M/s ਸਰਦਾਰ ਸਟੋਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਅਸੇਸੀ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਫਰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਪ੍ਰਚੂਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। 31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਈ ਮਿਆਦ ਲਈ; 1971, ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1971-1972 ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ, ਰਿਟਰਨ ਵੈਗ ਨੇ 4 ਅਕਤੂਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਰੁਪਏ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 54,726 ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਨਕਦ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੀ ਰਕਮ ਟੀ.ਪੀ. 65,000 ਚਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਐਕਸੀਪਟ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

Commissioner of Income-tax, Patiala v. M/s Sardar Store, Ludhiana
(G. C. Mital, J.)

ਅਣਦੱਸੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੋੜੀ ਗਈ ਉਕਤ ਰਕਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਆਜ, ਜੋ ਕਿ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚੋਂ 10,000, ਪਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੋੜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। 55,000 ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਅਸਲੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ। ਵਿਆਜ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤਿੰਨ ਕੈਸ਼ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਮੰਨ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੋੜਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਕਰਨੈਲ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਚੌਥੇ ਕੈਸ਼ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਐਂਟਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰੁ. 37,500 ਰੁਪਏ ਦਾ ਮਿਟਾਉਣਾ 10,000 ਦੀ ਅਪੀਲ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧਾ। 27,500 ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ 1674 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਉਕਤ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ 100000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਆਮਦਨ ਹੋਈ ਸੀ। 12,000 ਤੋਂ ਰੁ. 1.3,000 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ- ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸੱਤ ਬੱਚੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਖਰਚੇ ਰੁਪਏ ਸਨ। 13,000 ਤੋਂ ਰੁ. 14,000 ਉਹ ਆਮਦਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਰੋਤ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਖੇਤੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਕਮਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਘਰ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਖਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਦਾ ਰੇਟ ਦੱਸ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਆਜ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਯਾਦ ਸਨ। ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਐਡਵਾਂਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ 27,500 ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਰਕਮ ਦਾ ਜੋੜ ਅਤੇ ਉਸ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਰੁਪਏ. 1674 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਫਾਈਨਲ ਹੋ ਗਿਆ। ,

(2) ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 271(1)(c) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। 25,000 ਦਾ ਕੇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਟੈਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ 23 ਜਨਵਰੀ, 1976 ਨੂੰ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 28 ਫਰਵਰੀ, 1976 ਅਤੇ 9 ਮਾਰਚ, 1976 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ। ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ। ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਮਦਨ

ਰੁ. 27,500 ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਝੂਠੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। 1674. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 271(1)(c) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ 17 ਮਾਰਚ, 1976 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। 29,200 ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ 'ਅਪੀਲੇਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ' ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 14 ਜੁਲਾਈ, 1976 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਦੀ ਰਸੀਦ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਲਈ, ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਇਹ *CIT* ਬਨਾਮ *ਅਨੂ ਆਰ ਅਲੀਸ਼* (1) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ। ਇਹ *ਸੀਆਈਟੀ* ਬਨਾਮ *ਖੋਦੇ ਈਸ਼ਵਰਸਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ* 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, (2) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਸੀ। ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਗਲਤ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦੀ ਚੰਗੀ ਚੀਜ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਮੂਲ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਖਰਕਾਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਭਾਗ 'ਤੇ ਜੋ ਜ਼ਿੰਮਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(3) *Theb* ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 271 (1)(c) ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਸੀ। ਫਿਰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸਰੋਤ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ. 27,500 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਰਕਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ 10000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਐਡਵਾਂਸ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ 27,500, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਤਾ 'ਤੇ ਪਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਪਿਆ ਸੀ।

(1) 76 ITR 696

(2) 83 ITR 369

Commissioner of Income-tax, Patiala v. M/s Sardar Store, Ludhiana
(G. C. Mittal, J.)

(4) ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1971-72 ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 271(1)(c) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1964 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਵਿੱਤ ਐਕਟ 1964 ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1975 ਦੁਆਰਾ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1976 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ, ਜੋ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1964 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ V. ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, (3) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1964 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਮਦਨੀ ਵਾਪਸ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਤਿੰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਆਮਦਨ ਦੇ 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਪਰ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

- "(i) ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਕਮ ਸਹੀ ਆਮਦਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਆਮਦਨ ਹੈ;
- (ii) ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਆਮਦਨ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ; ਜਾਂ
- (iii) ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਆਮਦਨ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ।"

ਫਿਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਰ ਖੰਡਨਯੋਗ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਬੂਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਸਿੱਟਾਤਮਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਖੰਡਨਯੋਗ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਹੈ, ਖੰਡਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬੋਝ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੁਬਾਰਾ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਗਲਤ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਨ।"

ਆਮਦਨ ਛੁਪਾਉਣ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਚੋਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਛੁਪਾਉਣ ਦਾ ਢੰਗ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਗਿਆਨ, ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਸੰਭਵ-ਬੋਝ ਨੂੰ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਉੱਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 271(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ" ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਸੀ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਬਦਲਾਅ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ, ਸੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਸਾਰੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਨਿਯਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇੱਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 271(1)(c) ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪਾਉਣ ਦਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣਾ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਨਵਰ ਅਲੀ ਦੇ ਕੇਸ (1970) 76 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. (ਐਸ.ਸੀ.) ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਜਿਸ ਨੇ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28(ਐਲ)(ਸੀ) ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਧਾਰਾ 271(ਐਲ)(c) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। c) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ"।

ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ 'ਤੇ ਪਈ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿਭਾਗ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਨਵਰ ਅਲੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੇਸ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1964 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਸੋਧ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਵ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(5) ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ 'ਤੇ ਜੋ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। *ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰੁ. 27,500 ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਆਮਦਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਠਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਆਮਦਨ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਖੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ।

ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਘੋਰ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਨਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਸਿਵਾਏ ਕਥਿਤ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਦਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ ਉਸ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ

Commissioner of Income-tax, Patiala v. M/s Sardar Store, Ludhiana
(G. C. Mittal, J.)

ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਕੇਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਖੋਜਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਦੀ ਜੋ ਵੀ ਆਮਦਨ ਸੀ ਉਹ ਉਸਦੇ ਘਰੇਲੂ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ ਰੁਪਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 12,000 ਤੋਂ ਰੁ. 13,000 ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਖਰਚਾ ਸੀ. 13,000 ਤੋਂ ਰੁ. 14,000 ਇਹ ਵੀ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਯੋਗ ਵਿਆਜ ਦਰ ਕੀ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ 27,500. ਮਹਿਜ਼ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਡਿਪੂ ਸਿਟਰ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਉਸ ਬੋਝ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਉਤਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਉੱਤੇ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਕੁਝ ਠੋਸ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਘੋਰ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਵੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਅਨਵਰ ਏਐਚ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਖੇਡੇ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਲਿਗਫਿਟ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। supra). ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1964 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ 'ਤੇ ਪਏ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ¹ ਭਾਵ ਅਨਵਰ ਆਲ ਕੇਸ ਅਤੇ ਖੇਡੇ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)। ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ 27,500 ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਦੀ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਪਏ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)। ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇਕਸਾਰਤਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਭਾਵ ਅਸਫਲਤਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਘੋਰ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(6) ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਭਾਗੀਰਥ ਦਾਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਨ। ਪਹਿਲਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਵੇਂ ਸਵਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਖੜਕਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰੱਖਣੀ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। o

(7) ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪਟਿਆਲਾ ਬਨਾਮ ਸੁਨੰਦਾ ਟਰੇਡਿੰਗ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ। ਕਾਰਪੋਰੇਟੇਸ਼ਨ, (4) ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਡੀ- ਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 256(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕੇਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਸਮੇਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ।

(8) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(9) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਵਿਭਾਗ-ਮਾਲ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਰਥਾਤ ਨਾਂਹ-ਪੱਖੀ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ:

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਜੇਵੀ ਗੁਪਤਾ ਜੇ.

ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਖਰੈਤੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, — ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1983 ਦੀ

ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2646.

ਅਗਸਤ 30, 1985

ਸਪੱਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ (1882 ਦਾ IV)— ਧਾਰਾ 76(a) ਅਤੇ 111(c)- ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ (1949 ਦਾ III)— ਧਾਰਾ 13— ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ੇਪੀ ਦਾ ਮੋਰਗੋਜ਼ — ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਡੀਡ

(3)(1980)122 ITR 514.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ